

7/7969
G.K. 6

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r Yardımcılığı

ÇOK İVEDİ

Sayı : B.06.0.SPG.0.01.00.00-026.21 -2012/9931581
Konu : Yazılı Soru Önergesi/ Orhan
Düzg¼n 7/7969

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: 14 Haziran 2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-71931 sayılı yazıları.

Tokat Milletvekili Orhan Düzg¼n'¼n ilgide kayıtlı 7/7969 esas numaralı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.



Ahmet DAVUTOĐLU
Dıőıőleri Bakanı

Ek: 2 sayfa



TOKAT MİLLETVEKİLİ SAYIN ORHAN DÜZGÜN'ÜN
7/7969 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORU:

İstanbul'da Suriyeli muhaliflerle yaptığınız görüşmede "Mısır'da demokrasi isteyip, Suriye'de istememek olmaz" sözlerini sarf ettiniz. Bu bağlamda;

1. Suriye'de demokrasi istediğiniz açıkça ortada iken Suudi Arabistan'da, İran'da veya Birleşik Arap Emirliklerinde de demokrasi istemeyi düşünüyor musunuz?
2. Demokrasi konusunda hassasiyetiniz düşünülecek olursa, ülkesinde bırakın demokrasiden söz etmeyi 300 bin kişinin ölümünden sorumlu tutulan ve 108 ülkeye girişi yasaklanan fakat sizlerce ülkemizde ağırlanan Sudan Devlet Başkanı Ömer El Beşir konusunu nasıl değerlendirmektesiniz?

YANIT:

Çevremizde bir istikrar, güvenlik ve refah kuşağının yaratılması Türk dış politikasının temel hedefleri arasında yer almaktadır. Bölgemizdeki ülkelerin ve komşularımızın demokrasi, özgürlük, hukukun üstünlüğü, insan hakları, iyi yönetim gibi evrensel değerlere sahip yönetimler tarafından idare edilmeleri, hem ülkemizin hem de bölgemizin güvenlik, istikrar ve refahına katkıda bulunacaktır.

Bu anlayış çerçevesinde Türkiye, esasen uzun süredir bölgede demokratik dönüşümün gerekliliğini vurgulamakta ve bölgemizdeki ülkelerin yönetimlerini bu yönde teşvik etmektedir. Bölgedeki dönüşüm süreçlerinin halklar tarafından sahiplenilmesi ve yönlendirilmesi gerektiğine inanan Türkiye, hiçbir yönetim biçimi veya siyasi sistemi dikte etmemekte, bu konudaki nihai kararların halkların özgür iradesiyle kendileri tarafından alınması gerektiğine inanmaktadır.

Türkiye, Suriye'deki gelişmeleri de barış ve istikrar odaklı bütüncül bölgesel vizyonu çerçevesinde değerlendirmekte, ülkedeki krizin ülkenin ulusal birliği ve toprak bütünlüğü muhafaza edilmek suretiyle barışçıl bir şekilde aşılması ve halkın meşru taleplerinin karşılanması suretiyle Suriye'de güvenlik ve istikrarın yeniden tesis edilmesi için çalışmaktadır.

Ülkemizin Suriye dışındaki diğer bölge ülkelerine yönelik politikası da esasen aynı bölgesel vizyon ve ilkeler çerçevesinde şekillenmektedir. Türkiye, bölge ülkelerinin geleceklerinin, halkların meşru talepleri temelinde şekillendirilmesi gerektiğine inanmakta ve ülke yönetimlerini, bu talepleri gözetecek samimi reform politikaları izlemeleri konusunda teşvik etmektedir.

Diğer taraftan, Sudan Cumhurbaşkanı El Beşir son olarak, ülkemize 18-21 Ağustos 2008 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilen uluslararası bir etkinlik niteliğindeki Türkiye-Afrika İşbirliği Zirvesi vesilesiyle gelmiştir.

El Beşir'in bun etkinliğe katılmasını müteakip, Uluslararası Ceza Divanı (UCD), Sudan Cumhurbaşkanı Ömer Hassan Ahmed El Beşir'in Darfur'da soykırım, insanlığa karşı suç ve savaş suçu işlediği gerekçesiyle 4 Mart 2009'da ve 12 Temmuz 2010'da adigeçen hakkında iki ayrı tutuklama müzekkeresi çıkarılmasını hükme bağlamıştır.

El Beşir hakkında soykırım, savaş ve insanlığa karşı suçlardan dolayı çıkarılan bahsekonu tutuklama emri konusunda tüm Afrika kıtasını temsil eden Afrika Birliği (AfB) Komisyonu'nun ise farklı bir tutumu bulunmaktadır. Afrika Birliği, UCD'nin kararını "zamansız" olarak nitelemiş ve ülkedeki mevcut çözüm çabalarının başarıya ulaşmasını zorlaştırmak suretiyle istikrarsızlık riskini artıracığını belirterek BM Güvenlik Konseyi'ne UCD tarafından başlatılan sürecin ertelenmesi çağrısında bulunmuştur.

Öte yandan, Türkiye UCD'ye ve Roma Statüsüne taraf değildir. Dolayısıyla, her ne kadar UCD'nin almış olduğu kararları uygulama yükümlülüğü bulunmasa da, ülkemiz uluslararası ilişkilerdeki hassasiyetleri ve diğer devletlerin tutumlarını da dikkate almaktadır. Netice itibariyle, El Beşir hakkında çıkartılan tutuklama müzekkeresinden sonra adigeçen ülkemize herhangi bir ziyarette bulunmamıştır.